

Luc Tinh Tân Văn

聞新省六

Director PELLIGUÉ — L. MARTY
 Dép.érant — NGUYỄN-V. CŨA
 ADMINISTRATION
 17, RUE DE LA PAIX
 Saigon, Annam, 153-156 (1er Etage)

GIÁ BÁN:
 Năm 1). Trung 1) và Cao 2) —
 Một năm 6 \$00
 Sáu tháng 3 \$00
 Ba tháng 2 \$00
 Mua báo thì kể từ ngày
 mồng 1 và ngày 15 mỗi tháng
 mà phải trả tiền trước.

MỖI TỜ LẺ RA SA KỲ:
 NGÀY THỨ HAI, NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU
 Mỗi số bán lẻ 0 \$04
 TELEPHONE N° 202 Adress télégr. : LICHTER-SAGAM

GIÁ BÁN:
 Bắc-N. LI, LAO, NAI-PHAP
 TA THƯỚC ĐIA.
 Một năm 7 \$00
 Sáu tháng 4 \$00
 Ba tháng 2 \$25
 On s'abonne sans frais dans
 tous les bureaux de poste.

POUR LES ABONNÉS, s'adresser
 à SAGAM: Aux bureaux du Journal.
 à HANOI: Aux bureaux de Truong
 Bich-Tan-Vân.
 On traite à forfait pour les
 contrats de longue durée. Les
 prix sont payables d'avance.

MỤC LỤC

1. — Tâm-bồn (án thương).
2. — Tin-châu điện-báo.
3. — Việt-Nam đoàn-thể hội.
4. — Tam thiên tự.
5. — Thương mà lãn.
6. — Đàm hồi đặng-bang.
7. — Cháu thược tiền mà cứu bệnh.
8. — Hay nghe mà học lấy các anh.
9. — Bán nhỏ lợi to.
10. — Thông báo.
11. — Tôi Nhiên-hương tìm mà ăn Lũt.
12. — Ăn chông coi nôi, ngời phải coi xe.
13. — Hướng truyền.
14. — Thiếng Nam-hồng-lũ.
15. — Tin Đổng-đương.
16. — Chánh lãn bang.
17. — Lối rao.
18. — Phàng-kim-Huê.

TÂM-BỒN TÂN THƯƠNG

Annam, xin ghé mắt, ghi đề kể lâu dài

(Tiếp theo)

CHƯƠNG THỨ BA

Tiếp thương chức (Đặt-chức-việc
 coi việc buôn).
 Lập thương trình (Lập phép tác đề
 đi buôn).

Khoản thứ nhất. — Trong khi lập
 Thương-cước, những người đồng ước
 phải nhóm nhau công cứ người dự
 thương-cước, người giữ tư phủ hâu,
 và tinh thông văn chương toán pháp
 hoặc Tây, hoặc Nam, làm chức
 Chánh-chủ-sự, một người, bực thứ
 đó đặt làm Phó-chủ-sự, một người.

Lại còn cử chức chánh phó
 Chương-ngân. (coi bạc, đi lấy bạc) 2
 người; chức chánh Chương-cốc (coi
 lúa, thâu lúa) một người; phó Chương-
 cốc 3 người; chức chánh Chương-
 thuyền (coi lo việc ghe chài chở
 thuyền) 1 người; phó Chương-thuyền
 5 người; và chức Nghi-viên 10 người.
 đều lựa những trang giới có thân
 hậu và siêng năng, đặt cho xứng
 chức xứng tài, lo mà phụng công
 biện sự, mỗi năm định ngày mồng 1
 tháng chạp Annam là ngày chưa khi
 sự mua bán, nhóm nhau hoàn cứ
 một phen, để quản lao dấp.

Còn bao nhiêu người dự trong
 Thương-cước đều xưng rằng Thương-
 hữu.

Khoản thứ 2. — Chủ sự là người
 thay mặt cho trong Thương-cước,
 chủ ý tính toán các việc buôn, đứng
 ký tên các sổ sách và thơ-trát văn
 lại ứng đối nghi-biện cùng các nhà
 buôn lúa Saigon, Chylón.

Mỗi tới kỳ định sẽ bán lúa. Chủ-sự
 phải thông báo cho các nhà máy Saigon.
 Chợn hay, đặng nhà giá bán
 định sẽ bán bao nhiêu tạ, lời giao
 ước với các nhà máy, làm cho danh
 rành. Đàng mua mà chưa đem ghe chài
 tới thì Thương-cước mà chủ sự, hay là
 đặng bán chở lúa tới cho đàng mua,
 (các nhà máy) suy tính rồi, chắc giá
 bán một một tạ là bao nhiêu bạc,
 các nhà máy trả lời, tức thời thông
 báo (nói 24 giờ đồng hồ) mỗi
 mấy Thương-chức, các Nghi-viên và

10. — Thông báo.
 11. — Tôi Nhiên-hương tìm mà ăn Lũt.
 12. — Ăn chông coi nôi, ngời phải coi xe.
 13. — Hướng truyền.
 14. — Thiếng Nam-hồng-lũ.
 15. — Tin Đổng-đương.
 16. — Chánh lãn bang.
 17. — Lối rao.
 18. — Phàng-kim-Huê.

Thương-hữu nhóm tại công sở, đặng
 bàn nghị về sự chở lúa đi bán.
 Ấy là sự phải tính trước cho trong
 họ Thương-hữu bằng lòng.

Còn như các nhà máy giữ thơ hoặc
 đánh dây thép cho Thương-cước, mà
 hỏi mua lúa, các nhà máy đã định
 cách chở chuyển rồi, trả giá lúa mỗi
 một tạ là bao nhiêu.
 Thương-cước được tin rồi, Chủ-sự
 phải mời các Thương-hữu bàn định,
 đồng ưng thưa chịu bán thời thời
 hoặc chịu bán mà kẻ ưng người
 không, thời kỳ sẽ đồng hơn phân
 nửa trong các Thương-hữu ưng bán,
 không đặng thế nãi, mà lời phép tắc
 nhà-buôn.

Khoản thứ 3. — Khi nào như định
 bán lúa, thời phân ông Chương-cốc
 phải lo thâu lúa của các thương-hữu
 đã chịu bán số bao nhiêu, cách thâu
 như vậy, ghe của các thương-hữu
 chở lúa tới chỗ ghe chài của thương-
 cước đặng, rồi ông Chương-cốc coi lúa
 sạch sẽ mới thâu, giao cho ông
 Chương-thuyền thâu lãnh trong tay.

Hoặc thương-hữu nào có nhiều
 nhiều, ước chừng đặng chài, hoặc 2,
 3 chài. Thời ghe chài trong-cước
 đem tới bến nhà vận tải, tức là
 đường rạch nhỏ cùng là cầu kỳ gần
 trở đặng ghe chài tới bến không
 thời tự thương-hữu biện dụng
 nhỏ chở lúa đến chỗ ghe chài của
 thương-cước đặng vận tải như lời nói
 trước đây.

Chải hào chở rặt lúa gạo trắng,
 thâu lúa gạo trắng, chải hào chở lúa
 gạo đỏ, thâu lúa gạo đỏ, chải hào
 chở lúa gạo lộn, thì thâu lúa lớn,
 các thương-hữu bán thứ lúa nào,
 phải tính mình cho ông Chương-
 cốc hay, đặng coi mà thâu và giao
 chở cho phân biệt, rồi trong biền-
 lái thâu lúa, cũng phải minh thâu
 thứ lúa nào, sau để tính giá, lúa
 gạo trắng giá thường, cao hơn giá
 đỏ, và lúa lộn). Thâu lúa như định,
 dùng cân Langsa làm cho công bình,
 ứng mắt các thương-hữu.
 Cầm lúa ướt, trộn cát, trộn đất

cục, trộn trâu và trộn mặt cưa, đứng
 làm như mấy người giạn thương
 đặng cách xáo trộn lấy rồi, mà làm
 mất danh giống lúa tốt Nam-kỳ.

Thườ này, mấy người liêu dinh
 thương) về nghề buôn lúa, phần
 nhiều dùng xáo trộn như lãnh bạc của
 tiệm, chịu mua lúa về bán cho tiệm.
 Thí dụ: chịu bán lúa mỗi một tạ
 2\$00, rồi vào nhà ruộng đi mua,
 may thời mua 1\$90 hoặc 1\$95 một
 tạ, không may cũng mua tới 2\$00
 một tạ, đặng về bán cho tiệm, mà
 cũng có lời, là vì, làm nước cho
 ướt, trộn cát, trộn đất cục, trộn trâu
 và trộn mặt cưa, cán lúa ra nhiều
 cán, thời phải có lời, lại trước khi
 dùng xáo trộn, để có hỏi lại cùng
 người trong tiệm, kẻ coi cân, người
 coi lúa, hiệp lúa mà làm gian, chia
 nhau mà lấy lời. Tục ngữ thường
 nói rằng: Mua một quan tiền, bán
 một quan tư, lễ tiền sự một tiền
 rưỡi mà còn thanh lợi. Đai dễ như
 vậy, cách xáo trộn, làm mất danh
 tiếng nên phải cảm nhứt, trừng tục
 tệ mà chừa đi.

Thâu lúa của các thương-hữu rồi,
 của ai bao nhiêu phải phân biệt
 bằng cho người ấy cầm lưu chiếu,
 đặng đợi tới khi bán lúa rồi, có biền
 bằng sẽ chiếu đổi với Chủ-sự mà
 lãnh bạc.

Thâu lúa rồi phải làm số 3 bản,
 một bản giao cho ông Chương-
 thuyền chấp chiếu, hai bản lấy chữ
 nhận-tài của ông Chương-thuyền,
 rồi nạp cho ông Chủ-sự một bản,
 phân ông Chương-cốc cầm một bản
 làm bản.

Khoản thứ tư. — Phần ông Chương-
 thuyền chiếu kỳ chở lúa, phải lo đem
 ghe đặng bên Thương-cước cùng là
 sấm bạc, cán tạ (kilo) cho sẵn và bản
 bè mướn chài cho sẵn, đặng khi ông
 Chương-cốc thâu lúa rồi giao cho lo
 hệ trang tải, mần tải, phải lấy số của
 ông Chương-cốc đã làm sẵn, biền ký
 số lúa chở bao nhiêu (coi khoản thứ
 2) và lấy thơ của ông Chủ-sự gởi cho
 chủ mua, đặng tới nơi chủ mua mà
 giao lúa của việc thanh khoản rồi
 xuất hành.

Hoặc không phải chỉ chở bán lúa
 trước với các nhà máy, tự nhiên
 Thương-cước chở lúa đi bán, thời
 ông Chánh chủ-sự, hoặc ông Phó
 chủ-sự sẽ đi theo ghe chài, đặng đi
 tới Saigon Cholom, mà lo việc chịu
 giá bán lúa, ông Chương-thuyền cứ
 lo việc chở chuyển mà thôi.

Cán tạ phần Thương-cước sấm,
 còn ghe chài tự ông Chương-thuyền
 sấm mà cho mướn, hoặc lo mướn
 của người khác, làm thời chở lúa
 cho có đủ dùng.
 Bao, và bản bè cũng tự ông
 Chương-thuyền bị liệu.

Phần số phí ấy, về mấy thương-
 hữu bán lúa chịu, tính theo thời giá,
 mỗi tạ phải chịu trả số phí thủy
 cước ghe chài và bao là bao nhiêu,
 định tại Thương-cước trước khi chở
 lúa, chở có mặt mấy thương-hữu

bằng lòng, đến khi bán lúa rồi, ông
 Chủ-sự trả bạc, phải trừ ra một
 phần bạc số phí ấy, đặng trả cho
 ông Chương-thuyền chi tiêu.

Khoản thứ 5. — Khi ông Chương-
 thuyền chở lúa đã tới chỗ bán, bán
 lúa xong rồi, lấy biền-bằng chủ mua
 cầm làm bằng, phải đánh dây thép
 cho ông Chủ-sự hay, ông Chủ-sự
 sẽ cho ông Chương-ngân đi tới
 chỗ bán lúa, đặng hiệp với ông
 Chương-thuyền, chiếu đổi biền bằng
 với chủ mua lúa, đặng lấy bạc, lấy
 bạc rồi, ông Chương-ngân trước
 khi đem bạc về, phải đánh dây
 thép cho ông Chủ-sự hay, cho biết
 chắc ngày nào ông Chương-ngân về
 nhà, liệu kỳ mà thông báo cho mấy
 thương-hữu bán lúa, tới nơi Thương-
 cước cho có mặt đặng chiếu biền-
 bằng bán lúa của ông Chương-cốc
 cho mà lãnh bạc.

Hoặc mấy thương-hữu ai có duyên
 có gì, không tới được, thời cho vợ
 con, hoặc thân-lin-nhơn cầm biền-
 bằng của ông Chương-cốc tới trình
 mà lãnh bạc, nhưng phải có một bực
 thủ thơ làm tin, còn phần bạc, nào
 ebra có người tới lãnh được, thời
 ông Chủ-sự tạm giữ, đợi có bằng cứ,
 sẽ phát.

Khoản thứ 6. — Mấy ông Thương-
 chức, mỗi người đều có phần đặng
 báo cho Thương-cước như ông
 Chương-ngân, làm mất bạc thời phải
 thông báo, ông Chương-cốc thâu
 lúa, mất số, thời phải chịu thương
 lúa, nhưng mà mấy phần việc ấy,
 ít lo việc bồi thường cho lắm, nếu
 gia ý cần thận thời thôi, chỉ có phần
 ông Chương-thuyền, bè bạc thiệp
 gian non, nên mỗi sự phải quan
 phòng cho châu mặt mới được, trừ
 ra khi nào biền sanh bệch, hóa sự
 rủi ro, như bán lúa lộn, lãn, hoặc
 cướp phá hao hoản (Ông Chương-
 thuyền có việc sấm súng có sung
 tùy thân, bị bán bị cướp, mà không có
 thơ báo cáo với quản cướp đặng
 đặng cho lấy làm cho phải bị chìm
 ghe, mất lúa, thời sự lộn thâu ấy, đời
 Thương-cước không nghĩ, đời
 chủ sự thuộc như vi, làm đến

XA-BÔNG MAT-XAY

Biện đặng

Con ngựa một sừng

HAO-VINH Công-ty
 (HANG ANNAM)
 146th Rue LeVeure, Saigon
 AGENT EXCLUSIF

hư hại, như lo đũa để bị trộm cắp, hoặc ghe đi không nhằm phép, để bị mắc cạn, hư ghe, mất lúa chi loại, thời sự lộn thất ấy, bởi thường cũng phải cam tâm.

Khoản thứ 7.— Mấy khoản nói trước đây, chỉ nói đại lược về sự đặt chức việc và phép tắc đi buôn, nếu còn muốn thêm điều chi, khi Thương-cuộc thành rồi, làm thời chăm chú.

Khoản thứ 8.— Xin chờ phần nài rằng: giao lúa cho Thương-cuộc bán giùm, ắt phải đợi năm bảy ngày mới lấy bạc được, như khoản thứ năm nói trước đây.

Phải nghĩ như vậy: khi chúng ta chưa lập Thương-cuộc, chờ lúa tới tiệm mà bán, bị tiệm này chèn, tiệm kia đui, có phải đợi năm bảy ngày hay không? Bấy giờ đợi 5, 7 ngày có trễ là mấy, mình vì kẻ-thù, bắt mình vì người-hậu (lừa nhỏ mà làm đầu gà, chẳng tha lớn mà làm đầu trâu). Chúng ta phải tự tưởng mười phần, mà lo cuộc mê-thương này cho thành, danh giá người đồng-bang chúng ta, nên liền biết là đường nào.

Khoản thứ 9.— Lại xin chờ phần nài rằng: rồi bị lộn thất, phải đợi bồi thường, thời nài xuất sự đoan ra nhiều, hoặc không bồi thường, thời khi không bị mất của như khoản thứ sáu nói trước đây, gấm nên thời bại.

Sự rủi ro cũng có, là bất quá vạn trung chỉ như nhĩ, mà thôi, chớ ngại lòng mà nghĩ rằng: Nếu nơi theo cò lệ, chờ lúa tới tiệm, bán lúa rồi, lấy bạc tức thì bình an vô sự. Nghĩ như vậy, hãy còn tánh nhọc nhằn, hóa ra sự lồi thối, bao giờ cho nên việc cả.

Dẫu có muốn bình an vô sự, mà sự rủi sẽ đến thinh linh, tránh sao cho được, coi như năm Giáp-thinh (1904) Gò công bị một trận lụt, làm cho mấy trăm năm nhơn vật phong lưu, đồ trút ngàn trùng biển cả, năm 1908 Cần-thơ bị một cơn lửa, làm cho ba mươi năm lâu dài cảnh trí, hóa ra một năm trơ tróc, còn như bị trộm cướp-phá tù sắt, lấy ngàn này muốn kia chi loại, bắt kẻ bắt người, ấy là những của đã nằm trong một đống bảo bình an kia rồi, mà kẻ chắc có đặng nào?

Xin người đồng-bang chúng ta nghĩ lấy những sự thấy phi thường, đừng lo, đừng sợ, cho là sự thấy tầm thường cũng đừng lo, đừng sợ, thời tâm lòng mới mạnh mẽ, không còn nhọc nhằn lo thì, cuộc Tâm-bôn-mê-thương trông ra tấn bộ. (Còn nữa).

MỘNG-HUỆ-LÃU

ÂU-CHÂU ĐIỆN BÁO (HAVAS)

Paris, le 12 Septembre 1919

Đề huyền

Có thơ của A-Lơ-Măn gửi đến, tuy chưa phải quan-báo mà cũng như quan-báo rằng tiếng đồn A-Lơ-Măn đòi Tân-quốc hội ấy huyền...

Phế việc

Bạn-lâu vượt biển ở thành Marseille đồng lòng phế việc và kéo nhau lên bờ.

Không hàng thêm cho

Từ hòa với nước Autriche đã phê, trừ ra nước Roumanie và Yougoslave sự chẳng chịu phê, đợi về đại hội. Nay điện tín Âu-châu bán qua tờ rằng hàng kỳ cho sự Roumanie và Yougoslave phải phê từ hòa, trừ mà (13/9) thì mắng. Hội nghị-hòa không thêm hàng cho đặng.

Nước Itale nhận tờ hòa

Bản hội kiểm duyệt tờ hòa của nước I-ta-li thù nạp phúc bảm chịu nhận tờ hòa.

Paris, le 13 Septembre 1919

Bản luận quốc sự

Thừa tướng Clémenceau đã luận đàm quốc-sự với Thừa-tướng Áng-lê là ông Lloyd-George, ngài sẽ luận, bản cùng ông Allenby nữa luận về việc giao hảo của hai nước Pháp-Ánh trong đất Syrie.

Phản ông Caillaux

Cử-hộ-bộ-thương-thơ Pháp-quốc Ông Caillaux là cử-hộ-bộ-thương-thơ Pháp-quốc bị cáo về tội nội công ngoại kích, tư thông với A-lơ-măn mà làm hại nước Pháp, nay bị bịnh đã đổi vào nhà thương, có sự tuần thành canh giữ.

Paris, le 14 Septembre 1919

Tặng phong bá tểnh thành Cambrai và thành Douai

Đức Giám-quốc Poincaré mới ban Đứ-tính cho bá-tểnh thành Douai và thành Cambrai.

Thơ đáp cho A-Lơ-Măn

Thơ của Thừa tướng Clémenceau đã bừa 11 Septembre trả lời cho A-Lơ-Măn chỉ rằng điều luật 61 nội về nước Autriche với điều luật 112 chẳng chịu cho một tên A-Lơ-Măn nào tới tha ngoại quốc đều nghịch ý tờ hòa đã phê. Thơ trả lời ấy, thừa tướng Clémenceau cũng có thơ hồi A-Lơ-Măn phải mau này quyền cho một vị sứ thần nào tin cậy của A-Lơ-Măn, cư tại thành Paris, hạng trong 14 ngày, phê nhận bản ước, hứa chịu rằng những điều nào nói về sự định-quốc A-Lơ-Măn mà nghịch với điều giao ước trong tờ hòa, thì điều đó không kể, như điều cho nước Autriche nhập Co-Mat-Viêo A-Lơ-Măn gọi là viện Reichsrat đó là điều một mình Van-quốc Liên-Minh được quyền cho mà thôi.

Phái-viên Roumanie từ chức

Ông Bratiano thương-thơ nước Roumanie kiêm lãnh chức Phái-viên nước Roumanie dự hội Nghị-hòa đã từ chức.

Việt-nam Đoàn-thể hội

ANNAM THƯƠNG-CUỘC CÔNG-TY

Trực tiến thiết sự

Lời kính từ công-lực-châu chủ quản-từ được rõ, chúng tôi là 11 người Tam-thời hội-viên trong Nam-kỳ Thương-cuộc công-ti này, rất hân-hỉ vì thiết sự mà lại được công chúng cứ làm vào trong hội Phái-viên mà gánh vác cái trách-nhiệm nặng nề này.

Nhưng vậy anh em chúng tôi cũng vì bình vực nội giống, vì lấy vàng hội quyền-lợi cho quê-hương mà chẳng dám chời từ; nên gần trọn hai tuần nay chúng tôi thường bản luận với nhau, kể ra việc này người lo việc khác, chẳng dám rời trong giờ khác nào.

Nay bản điều-lệ chữ Langsa mà nạp tại phòng quán Nô-ic, còn bản dịch ra quốc-ngữ in cũng gần xong, một vài ngày nữa đây chúng tôi sẽ phát ra cho lực-châu chủ quản-từ làm trong.

Hiện nay những giấy, hùn và tờ quảng cáo đã rải khắp lực-châu rồi. Vài xin các ông hãy vì đức công-ích, vì nghĩa đồng-bào, kể ít người nhiều phụ sức nhau cho đồng, dựng tạo thành cái cơ-sở cho vững bền mà duy trì với khách-trú.

Chúng tôi lấy xin từ thiết với các ông nột đến này:

Theo lệ thường những hội thương-mại, bắt cầu là hội nào, những người đồng-sáng tạo cái hội ấy ra (Membre fondateur)

hệ hội lập thành thì cái công sáng tạo ấy được hưởng trong số vốn hùn là 5 phần trong một trăm (5%) mà hội Annam thương-cuộc công-ti của chúng tôi (tính lúa ra đây, định số vốn là mười muôn đồng (100.000\$ 00) mỗi phần hùn là 10\$ 00. Nếu ngày nào mà hội lập được thành, vốn hùn kén đã đủ rồi, thì chúng tôi đây là người có công sáng tạo (membre fondateur) tác nhiên sẽ đặng hưởng trong số ấy 5 ngàn đồng, nghĩa là được phần hùn không.

Nhưng vậy mà chúng tôi đây một là vì chường-tộc hủi là quyết rửa bần chung; cho nên đâu tốn hao khó nhọc cũng chẳng ngại, miệng là đem hết mảnh nhiệt thành ra mà yun bởi cho được cái tiền đồng-ích cho nội giống ta mà thôi; chứ 5 ngàn phần hùn không ấy (part fondateur) chúng tôi quyết không dám lãnh.

Đã vậy mà chúng tôi đây cũng chẳng dám cư công mà tranh cái quyền quản-ly; vì lúc này là lúc mới khởi đầu, nên thì công chúng cứ lên, nên chúng tôi phải quyền lãnh đở lấy chức Tam-thời Phái-viên mà lo lắng cho mau thành tựu đi mà thôi.

Ngày nào mà hội đã thành lập rồi, số vốn hùn thu đủ cũng đã đủ rồi, thì phải mời nhóm đại hội cho đủ mặt hết những công đồng có hùn; chúng ấy chúng tôi sẽ lui ra, mà nhượng phần quản-ly (Conseil d'Administration) lại cho các ông chọn lấy những người nào hùn lớn; vì dù trí đức tài mà công cứ cho phần mình, cho đẹp lòng công chúng. Còn chúng tôi đây thì xin lãnh phần có đồng mà thôi.

Chúng tôi lại muốn cho các ông tin lòng và chắc ý, nên chẳng dám tự xưng mà là thủ lãnh những bậc hùn của các ông gửi đến. Một xin các ông, như ông nào có lòng hảo hiệp, biết thương nghĩa đồng-bào mà hùn vào với hội ít nhiều thì xin cứ gửi ngay số bạc phần hùn của mình đó, cho ba ông Nguyễn-phú-Khai, Propriétaire, 51 Rue Mac-Mahon Saigon; ông Nguyễn-văn-Hội, Entrepreneur 46, Rue d'Espagne Saigon và ông Bùi-văn-Giô, Comercant, 40, Rue d'Adran Saigon; rồi ba ông ấy phải gửi liên cho nhà Băng (Banque), chừng nào có đại hội nhóm mà định đặt lệ nào thì sẽ lãnh về mà trị thôi.

Rất hết chúng tôi lại xin các ông tri-thức trong 20 hàng tỉnh, hãy ráng rủ nhau mới tỉnh mới lại ra một hội nhỏ hoặc ở tại Tỉnh-thành, hùn sau cho ta có thể mà thông đồng với nhau cho biết giá hàng-hóa lên xuống mà rẻ thế nào, cho tiện bề mua sắm.

Đội lời thiết thiết, nhờ nhờ lực-châu chủ quản-từ về cho.

Tam-thời Hội-viên, (Comité provisoire)

Tam thiên-tự

Mới tiếp cuốn Tam thiên-tự của M.M. Trần-quan-Tinh và Trần-kim-Kỳ là hai vị viên chức hội Khuyến-học Đông-dương mới dọn rồi.

Chữ tu dịch ra quốc-âm, Langsa và Áng-lê, thật công cang rất đầy, giúp ích cho trong xứ.

Bản báo cáo khen tài hai ông và khuyến nhà có con nên mua cho học.

L.T.T.V.

Thương mại luận

Bấy lâu nay người Annam mắng lo mê mẩn cuộc vinh huê, thanh nhàn, nên cuộc thương mại bỏ phế về cho một tay Khách-trú thân đoạt. Nay cuộc vinh huê chen lẫn nhau đã mòn hơi mòn sức đi rồi, nên cũng có ý tư tưởng một ít về việc thương mại; luôn cuộc Khách-trú lấy sự mạnh của họ mà kèm chế ta; tăng giá đồ tạp dụng thịnh không. Mấy nhà nhứt báo thấy việc hiệp đáp thái quá cả giận bèn cổ động kẻ nhu mà buộc đây đoàn-thể; lại cũng may nhằm lúc Trời đời lòng Annam đang bị vọng, nên liền theo lối ấy mà thi thử việc thương trường.

Hiện nay tại châu thành Saigon các tiệm café cũng tiệm cơm đều về tay Annam cả, ấy cũng theo nhiều người biết thương đồng chường, rõ thấu hai chữ tương ái là trọng. Gặp thấy mấy nhà nhứt báo đã vạch hết nghĩa lý cao sâu của hai chữ tương thân mà chỉ cho ta rồi, sao nhiều người lại còn chưa tỉnh giấc. Có khi mấy ông sợ Khách-trú không có tiền mà gọi về tàu sao? Họ ở đây lâu chừng nào thì lại càng hai cho ta chừng này, chớ có ích chi hay là mấy ông vì một chút tự lợi mà đần-đờ đó chăng? Hệ mình sanh trưởng tại xứ nào, thì lấy dân xứ đó làm trọng mới phải cho chữ; dân một nước cũng như con một nhà; lý như anh minh bị chúng đánh đầu mình biết rằng mình tiếp chiến thì cũng chẳng ích chi; song phải hết lòng có thua cũng chẳng hủ, chỉ tự mình ngồi mà nói công xúi chường dâm anh minh, thì chẳng là trái lẽ dân, vì lẽ họ ghét anh minh còn mình họ lại thương đặng sao?

Mấy ông ỉ Nonh vô viễn lý tất hừu-câu tru; mấy ông hãy nghĩ đó mà coi, công-nghệ của Annam thì khách đoạt, thương mại thì Khách chiếm, ruộng đất thì Khách thâu, thế thì một ngày kia Annam mới tỉnh làm đi gì cho có mà ăn, dân sự càng ngày càng đông, không lẽ hết thảy đều làm ruộng. Xin mấy ông hãy xét giùm cho con cháu ngày sau; nay đã biết rằng ta có thể mà sanh nhai, còn con cháu ta ngày sau mới biết lấy chi mà độ nhứt? Vậy thì cũng nên nhơn cơ hội này mà buộc đây đoàn-thể cho chắc, đặng vậy mới chẳng hổ cùng non sông, chẳng thua công đoàn hậu tấn. Người ta cũng sợ mất mặt như mình, sao người đặng vậy, còn mình cũng chưa thể sanh đẻ có lý nào để cho họ khinh báng ta vậy sao? Mấy ông có thấy khách khứa Nam-mạng từ đó chăng?!

Và lại muốn trừ lưu danh, hồ từ lưu bì một kiếp con người nhằm cũng chẳng bao lâu; ai là tôi trí ở đâu, ai là hào gia phú hộ ở đâu, sao chẳng nhơn lúc này mà dùng cái kiến thức của mình nở để mai danh ắt, học làm chi ưông làm vậy; một đời sống mà không danh từ hậu thế mà cũng làm mấy ông ỉ! Để tiền chôn làm chi cho đạo tặc nó cướp giết mà phải lặn lụy đến thân. Xin mấy ông hãy vì nước vì dân xuất bút một số tiền mà thi thử việc thương trường, đặng mà rửa nhục cho nội giống ta, đầu đất đầu đất cũng chẳng thế chi; ấy là nói cho chúng mà nghe, chớ phen này mà ta chẳng biết thương nhau thì thôi, ta cũng nên cúi đầu mà qui lụy khách-trú đi cho rồi. Cọp đã vì vào rồi, mà

chẳng chịu trôi dề nó sảy ra mất rồi
 ất là khó mà bắt lại được.
 Đồng-bang ói ! Hãy ráng giăng dây
 đoàn-thẻ ra cho dài đừng tranh
 thương một phen chút nầy cùng
 khách-trú.

NGUYỄN VĂN-HUY,
 Secrétaire au 2e Conseil
 de Guerre.

Dám hỏi đồng-bang

Sớm mai ngày 18 Septembre,
 có tên khách-trú mà lại Minh-
 hương, cầm những bài sanh-y
 và giấy tờ về tiệm cơm và tiệm
 cà-phê của Lâm-thị-Lý ở đường
 Vannier đến xin để lời rao. Tuy
 cũng tiếm của dân-bà Annam
 như tiếm của Chín-Những ở
 góc đường Chaigneau-Ohier kia
 vậy, mà bản báo không dám
 nhận lãnh, dẫu trả thì giá một
 tháng một trăm đồng.

Đồ Đồng-bang sao vậy ???

Câu thuốc tiên cứu bịnh

Kính ông chủ-bút đặng rõ, chúng
 tôi là dân Tân-châu, thường ngày đều
 xem các Báo quốc-am, thấy mấy vị
 chủ-bút đều có đả-nhiệt-thành thường
 ngày thường lo cõ-dộng lòng dân phải
 thương nhau, giúp đỡ nhau, điều
 đặc nhau đặng tuyệt-giao với Khách-
 trú mà cạnh tranh quyền lợi cho quê-
 hương ta: Chúng tôi cũng có nghe hiện
 nay dân đồ đều chấp dầy đoàn-thẻ, trệt
 dưới cũng một lòng, quyết ở, trệt
 China, chẳng thêm bán buôn với họ;
 chẳng nói đầu làm chi cho xa, tại tỉnh
 thành Châu-độc của chúng tôi, may có
 các ông thượng-tri đã xuống lập một
 hội mà bình vực quyền lợi trong nghề
 thương-mại của người Annam ta. Chúng
 tôi hay được tin ấy như lửa đốt lòng,
 nên cũng muốn hiệp lực nhau ráng mở
 mắt ra bưng-bả theo nội chơn các ông
 mà tấn bộ. Ngặt vì bị một cục mây rất
 lớn, nó ẩn trước con mắt chúng tôi, nó
 chặn ngang trước miệng chúng tôi; làm
 cho chúng tôi muốn mở miệng mà mở
 không ra, muốn nhưng mắt lên nhưng
 cũng không nổi. Thiết ở biết đường nào!

Vậy nay chúng tôi cứ xin các ông chủ-
 bút các tòa soạn Báo, hãy lòng quảng-đại,
 mở lượng từ-bi, ráng kiếm sao cho
 được Tiên-đơn mà cứu chúng tôi mở
 miệng ra cho được, nhưng mắt mở
 cho lên, thì ơn ấy chúng tôi tạ dạ ghi
 xương ngàn năm chẳng phụ.

Và chúng tôi đây đố hỏi Đại-Pháp,
 chơn đặng đất Việt-Nam; có lý nào lại để
 mà chịu lý những tiếng China nó khi
 nhục hay sao? Từ ra những kẻ chẳng
 có lương-tâm thì mới chịu những tiếng:
 CÁ VU LẬP MIỆNG EM, CÁ HEM LẬP
 MIỆNG HỮ ĐÓ MÀ THỜI

Tại Tân-châu chúng tôi đây lửa gạo
 cũng nhiều: làm từ kền bả; mè, đậu, bắp,
 khoai; cà khô, chà, thuốc; da trâu da
 bò; sừng trâu, yếm rùa; da trăn da rái;
 nhất nhất mỗi vật toàn là thổ-sản của
 Tân-châu, mà để cho khách-trú tới tøm
 thâu, không chừa một món, thiệt là ớn
 quá. Xin các ông đối thương mà ứn
 hành bức thơ này vào qui báo cho lỵ-
 chầu biết mà cứu chúng tôi với.

Đa tạ, đa tạ.

Một bạn dân Tân-châu.
 đồng kính bái.

**Hãy nghe mà học
 này, các anh**

Hôm ngày rằm, trời thanh sao tó,
 gió mát, trăng trong hai người bán
 thiết, một người Bắc-ky, một người
 Nam-ky, đồng rủ nhau đi dạo chơi,
 đi hồi lâu, cả hai đều khát nước.
 Xảy tới trước một tiệm café nước
 của Annam, hai người liền ghé.
 Uống thử rồi, liền nói với nhau rằng:
 Người nam ta mới này ra, bán café
 nước trà mà chúng ta uống thật là
 ngon, mùi vị hơn của tiệm Khách-
 trú; người mình mới này ra bán mà
 biết làm được ngon ngọt như vậy,
 thì tôi chắc một ít ngày nữa đây sẽ
 ngon hơn, và đặng sạch sẽ hơn tiệm
 Khách-trú đó phần. Đó là lời khen
 của mấy người uống café, vậy mấy
 anh bán tiếm phải ráng làm cho một
 ngày một thêm ngon hơn nữa, chớ
 có ham lời quá mà sanh tệ.

Nghe một hồi, người Nam ky mới
 hỏi người Bắc như vậy: « Hồi
 trước tôi có theo chủ tôi ra Bắc-
 ky, tôi thấy người xử của anh buôn
 bán bất đẽm nghề chi, bán ghê
 lẩn tu, may đẽ Langsa và đồ Annam,
 giặt ủi, bánh trái, cháo mì đều là
 người Annam ta bán cả thấy, tôi lấy
 làm lạ lắm, sao mà đặng như vậy
 anh? » Người Bắc nói: « Có là chi
 người xử tôi siêng năng lắm, bất kỳ
 nghề chi, hề thấy Khách-trú đến xử
 thì bày ra thì chúng tôi theo coi nó
 làm cách nào, rồi thì để mai
 về tỉnh làm theo y như của nó
 làm, mà lại bán rẻ hơn giá của
 nó. — Thì dụ bán-mì, cháo vịt
 nó mới hay ra thì ai cũng tới ăn
 thử; bởi nhờ nhiều người ăn thử,
 cho nên nó bán đắt lắm; chúng tôi
 không biết nó bán cách thế nào,
 phải theo năn nỉ ở với nó ăn cơm
 không mà học lóm thôi; nó bữa
 làm chi cũng làm cả thấy; chúng
 tôi biết rồi, tức thì không thêm ở với
 nó nữa, về làm y như nó vậy, rồi
 gánh ra mấy ngày tự đường cũng có
 lộc-cốc rao bán mà lại bán rẻ hơn
 giá nó; nó bán 5 su một tô thì
 tôi bán 4 su; chèo thấy người tới
 bán như vậy, nó sợ giá 3 su một tô,
 người tới lại bán 2 su, người tới cứ
 vậy tranh giành giá với chúng nó;
 dẫu chừng ba bốn bữa như vậy thì
 nó bán ẽ, dẹp gánh. Tôi không thấy
 nó bán nữa, không biết nó đi đâu,
 chắc đi về thôn xóm — chúng tôi
 một mình, mặc sức tôi bán cũng
 đặng. — Đố người ngoài tôi có lòng
 như vậy, chớ nên không có chặc nào
 ra buôn bán những món thương-
 dụng và tạp dụng đặng cả. — Tôi
 ra một hai món buôn bán mà tôi
 không nói đến.

« Nghe vì người mình có bán rẻ
 một chút cho người mình ẻ, thì
 còn có nghĩa hơn, lại bạc tiền cũng
 còn đi xây vắn nổi trong xứ mình
 mà thôi, chớ như mình không
 tranh giành mấy món buôn nhỏ, để
 cho tụi chặc nó đi rao cùng xóm
 này qua xóm kia, chúng nó lượm từ
 đồng diết, đồng su, tôi bạc nhỏ, bạc
 lớn đặng đầy túi rồi giởng về Tàu,
 thì mình làm sao mà lấy lại cho
 đặng. »

SAO "NAM-PHONG"

MỖI THÁNG XUẤT BẢN MỘT KỶ

Giá:

Tron năm	4500
Sau tháng	2 00
Mỗi số	0 40

Bán nhỏ lợi to

Một vốn hai lời trước mắt

Tôi vừa lên xe lửa ngồi rồi nghe
 Annam mình nói việc buôn bán, tôi
 liền tò tôi là đũa di châu-lưu trong
 Lục-châu mình, nay nghe nói An-
 nam mình ngày nay mới hi hi con mắt,
 tuy là mới hi hi mắt, mà thấy rõ
 rằng là mới lợi của mình vào tay
 Khách-trú cả thấy. Vì sao mà thấy?
 Là nhờ mấy ông chủ-bút Báo-quốc-
 ngữ, tru tru sự thế thấy xa, thấy gần,
 thấy cao, thấy rộng, chúng ta cũng
 nên cảm-ơn mấy ông có lòng lo cho
 việc chung, chớ chẳng có ý riêng
 cả. — Nội lời đây xe lửa ngừng,
 xuống gặp một ông Hương, hỏi
 trước tôi cũng ở trong làng đặng,
 chào mừng xong rồi, tôi mới hỏi
 ông năm nay làm chức chi. Ông trả
 lời, năm nay làm Hương-chủ; tôi
 mừng ông Hương-chủ; rồi ông hỏi:
 « Từ hồi còn nó bán dất nhà rồi,
 lấy bạc làm ăn nghề chi, khá không
 nói đặng tôi mừng. » Ông ỏi 1 mấy
 năm nay, tôi có bạc dư ngần, mà
 chẳng biết làm phương chi cho có
 lợi, cứ theo nghề cũ hoài, là nghề
 bán gạo, nay tiếm món lần gần hết
 phần nữa, song cũng còn vốn chút
 đỉnh, nay hiện thấy Đồng-bang mình
 đũa ra tranh việc buôn bán nhỏ nhỏ,
 tuy là buôn bán nhỏ là cà-phê nước
 trà và các thứ bánh, lại dõm thấy
 người mình đến tiếm của người
 mình ăn uống, chẳng thêm tới tiếm
 Khách-trú nữa, tôi thấy vậy mừng
 lắm, vui lắm, lập tức trở về lo buôn
 bán nhỏ mà lợi to — một vốn
 mà hai lời, tôi thấy tợ mặt. — Vậy
 cậu nói bán nghề chi mà một vốn
 hai lời một cho tôi rõ, vì cậu nó đi
 xa thì thấy xa hơn tôi, bởi tôi già
 không thấy xa như cậu, tôi thấy
 việc mới trong làng tôi mà thôi. »

Một vốn mà hai lời, là vậy:

« Tôi thường thấy trong làng trong
 xóm, chỗ mấy chợ nhỏ và mấy chỗ
 có chừng mười lăm cá nhà, thì có
 tiệm Khách-trú tới bán, chớ chẳng
 thấy người mình ra buôn bán đồ tạp
 dụng; bán mấy món đồ tạp dụng đồ
 thật là lợi lắm, vậy tôi xin kể sơ một
 vài món cho ông nghe thử coi phải
 hay là không. — Tiếm bán đồ tạp
 dụng của chúng nó bán: đầu heo,
 nước mắm, gạo, muối, tiêu, tỏi, hành,
 mỡ, bột, đường, đậu, hộp quet, v. v.,
 mấy món nói trên đó, nó bán đẽ
 lời lại còn tế m ăn, khi tên tiếm
 mua, nếu cơm ăn thì gạo ở đâu?
 Gạo trong tiệm của nó, chộn xào
 nấu ăn cơm, thì lấy mỡ ở đâu mà
 chiên, cũng trong tiệm nó, thấp đến,
 đầu, đầu chúng nó thấp, cũng trong
 tiệm nó. — Đố ông, tôi nói sơ một
 vài món, thì mấy món khác cũng
 như vậy. — Một vốn mà hai lời
 là vậy đó. » Ông Hương-chủ gật
 đầu và khen phải lắm phải lắm,
 nhưng mà Đồng-bang ta thủa nay
 tẻ lắm, như có tiệm của Annam
 mình lập ra thì không đến mua, tới
 tiệm Khách mà mua hoài, bởi vậy
 người mình buôn quá, lập tiệm ra
 thì đặng rồi, mà không người mua
 thì lập làm chi a cậu nó? Ông nói
 phải lắm, mà mấy năm trước kia,
 chớ năm nay không có vậy nữa đâu,
 việc trời khiến thinh, ngày nay
 đồng-bào ta đã biết nghĩa đoàn-thẻ
 rồi, tôi thấy tợ mặt nên mới trở về
 đặng quyết lập tiệm buôn bán những
 món đồ tạp dụng tôi kể trước đó.

tôi lập tại xóm của tôi. — Còn ông
 tuy là già cả mặc lòng, cũng nên ra
 lập một tiệm đặng làm gương trong
 làng của ông, lập gần gần tiệm Khách,
 hề lập tiệm rồi, ông để cho mấy em
 mấy cháu nó buôn cũng đặng;
 cháu trai thì ông sai đi mua hàng
 hóa về tiếm, còn cháu gái ở nhà
 lo buôn bán, ông tưởng đũa bà An-
 nam mình đẽ lắm sao, tôi thấy thật
 là giỏi lắm ông, đũa là tại nơi mà
 không cho ra buôn bán, chớ ở nơi
 đi buôn thì có thua tại Khách-trú
 đâu; ông thường thấy có nhiều tiền
 Khách-trú lập tiệm ra rồi, cưới vợ
 Annam về giao việc buôn bán cho
 một tay đũa bà Annam mình, còn
 hẳn thì đi đẽ lo việc khác; hề môn
 chi thiếu thì mua thêm cho đủ, hề
 môn nào người ta hỏi nay không có
 thì mai sẽ có, tôi nói thì ông cũng
 biết nhiều hơn tôi; xin ông đừng
 lỗi. »

Nếu ông nhậm lời mơn của tôi
 nói, phải mau mau lập tiệm bán
 đồ tạp dụng, vì ông là lớn trong làng
 này hề ông nói lời phải thì nội làng
 đẽ nghe theo lời ông; chừng có
 tiếm rồi ông rao cho hay, nay ông
 có lập tiệm bán đồ tạp dụng của
 mình, chẳng thiếu món chi, ẻ xin
 có bác anh em bà con có mua thì
 tới tiếm ông mà mua, giá bán bằng
 chợ với bán rẻ hơn mà thôi; như
 đũa như lời tôi luận vậy thì chắc
 sao sao tiếm ông cũng phát lộc, vì
 nay người mình không muốn đến
 mua của tiếm Khách nữa, hề chừng
 nó bán ẽ trong năm mười ngày một
 tháng, mình không đũa, nó cũng đi,
 chớ ở đó bán cho ai; đũa là key hay
 lắm, lại chẳng có chi đặng đến tại
 Khách.

(Còn nữa):

F. H.

LỜI RAO

Sở thuộc đường loài vật Namky đặng
 gấp đùng sẵn người phụ trợ công việc
 săn-sóc và trồng trái cho loài vật (Aide
 vétérinaires vaccinateurs) lương tháng
 20\$00 và sau sẽ thăng thêm.

Ai muốn làm việc ấy phải lập tức gửi
 đơn cho Ông chủ sự số 47 tại Saigon
 (chef de Service Vétérinaire et des Epi-
 zoologies à Saigon) với những giấy kê theo
 đây.

1. Giấy khai-sanh.
 2. Giấy sao-lục án Tòa.
 3. Giấy tánh hạn.
- Giấy thầy thuốc.
 Chứng minh thư quân nhân.

Xin lưu ý

Tôi hằng thấy mấy giờ có nhiều
 thuốc « Nam-Hồng-Tế » giả, bán tại
 Saigon và đều trong Lục-châu, tôi lo
 cho qui ông, qui bà, đũa đũa mua thuốc
 giả mạo ấy, chẳng những không hiệu
 nghiệm, mà còn hại tí vi nữa. Vậy
 qui ông, qui bà, muốn dùng thuốc
 thật, xin đi tới tiệm tôi đũa đũa gót ngọc
 đũa đũa mua thuốc « Nam-Hồng-Tế » của lòng tiếp
 xúc với tôi đũa đũa vui lòng qui
 ông, qui bà lưu ý.

Nếu mua nơi khác thì tôi chẳng
 nhận là thuốc của tôi, vì trong cõi
 Đồng-Dương này có một mình tôi
 có thuốc « Nam-Hồng-Tế » mà thôi.

Đón-kính.

Madame HIEN, chez M. J. THANH
 Ecole des Mécaniciens.
 SAIGON

VIỆC MỚI TRONG NƯỚC

(Nouvelles du pays)

GIÀ BẠC VÀ GIÀ LỎA

Già bạc kho nhà nước... 81.00
Già lỏa, từ 85 kil. chớ tới nhà máy Chơ-lơ (theo trả lại): 475 tới 465

NAM-KY

(Cochinchine)

Mai-già

Chết trôi

Bữa 15 septembre, bởi mười giờ mây sớm mai, có một cái thây mà trôi linh linh dưới sông, lối tiệm cầm đồ Cầu-kho. Vết lên mới biết thây người đờn-bà, chừng 30, 35 tuổi, không biết tên họ chi. Bà con không thấy kiếm. — Chôn.

Xe tay cạ với xe-lửa

Hồi 4 giờ chiều bữa 15 septembre, xe-lửa mà sống ở Chơnơn chạy ra. Một đường gặp một chiếc-triêu đẩy một cái xe-tay chở những tre. Xe-lửa hú om sòm mà khách ta mặc tưởng chỉ không biết mà không thêm tránh lại cứ dựa đường đẩy đi, làm cho xe-lửa đụng xe-tay một cái rất mạnh, mà may cho tên khách không bị chi, duy xe nó hư chết đi. — Hú hồn.

Sét đánh

Chiều 13 septembre, lúc 5 giờ, dông gió lớn, sét đánh vào một nhà người Annam ở đường me sông Belgique, và đánh một cây me. — Khá, không nhảm người.

Đi xin lại!

Người lính tuần tên Đàng-v. Tri lượm được ngoài đường lộ và đem lại bộ (2e arrondissement) một cái bóp-phơi, trong ấy có một giấy thuế thân năm nay, giấy Saigon, số 14168, và những giấy tờ khác, đều để tên Nguyễn-văn-Cha 27 tuổi.

Có thấy xin chi dùm

Bà Đạm Vve Bourget, ở đường Testard, nhà số 77, có biết rằng hôm mùng tám tháng này, con chó-sủa của bà lông trắng có và đen trên đầu và loi-tai đi xu mát.

Tờ hồng hết xe

Ông M..... coi máy tàu hàng Nhà-rông có rằng tình-nhân của ông là Thị-Chánh kêu là Thị-Mười, 30 tuổi, ăn cắp của ông một cái bóp-phơi đựng 115\$00 và ba cái giấy 0\$20 của nhà hàng Continental, rồi lượm mất.

Kiểm!

Mượn vàng

Có Ng.-thị-Cúc, ở đường Bourdais, món bài 112 mới bị một người đờn-bà Annam lấy một vào nhà chọt một cây kiếng vàng và một chiếc vàng giá 26\$00.
Thôi có thừa kiện làm chi, cho nó mượn cầm, hơ may có hôn giúp nó sẽ chuộc trả lại cho.

Cách vẽ tàu khỏi tổn tiền

A-xam Diệp-Hiểu, 30 tuổi, ở đường Longkiên, qua Nam-việt đã lâu, nay nhớ của Huỳnh-việt-Giang 55 tuổi cũng chặc triệu-châu, bán trả ở gần chợ nhà số 26, một số bạc 250 đồng.

Lừa! Lừa!!

Tối bữa 14 September hồi 9 giờ 40, tại ga xe lửa nhỏ, xe kéo số 1599 chở ông L. là người làm việc tại hãng Denis Frères. Ông L..... có để trên xe kéo hai thùng dầu sừng mà không đậy nút. Thỉnh thoảng dầu sừng không biết (chắc lừa trên hòa-xa rớt xuống) bắt hơi đầu phát cháy. Ông L. lẽ chơn nhay xuống kiệp mà cũng bị nám mặt và bán tay tả. Xa-phu thì bị cháy nặng, nhất là hơi ông chơn và bán tay mặt. Con cái xe thì tiêu hết, trừ ra hai cái bánh

cao-su mà thôi. Ông L..... cho tên xa-phu 20\$00 mà chạy thuốc.

Ăn trộm nghề bị bắt

Lê-văn-Trang, kêu là Tám, 18 tuổi (còn nhỏ mà dữ) vô nghiệp nghề, ở làng Mỹ-Hòa (Giadinh) mới bị bắt giải tòa vì tội ăn trộm bắt được ba lần:

- 1° Vào nhà số 192 đường Legrand de la Liraye, mới thò tay, bị chúng thộp;
 - 2° Thời của tên bồi Ng-văn-Hưng ở đường Legrand de la Liraye, số 148, 40 quân đồng 5\$60 và hai cái giấy thuế thân.
 - 3° Chọt của Ng-thị-Thị, đường MacMahon, món bài số 144, 40 quân và đồ đạc giá 12\$00.
- Còn một tên Lúa kêu sáu nữa, cũng đi ăn trộm với tên Trang, mà chạy khỏi. Còn đương kiếm.

Giấy cầm đồ

Tháng trước thiêm Vô-thị-Lê ở đường Paul Bert mà một cái giấy cầm đồ số 2399 tiệm Dakao, có đi cỡ bột. Nay bắt được giấy ấy trong túi Ng-thị-Lê kêu là Thụ-Tám, 20 tuổi/nhà đờn Monceaux. Tám năn nỉ, nói rằng xi được mà không biết của ai mà trả. (Sao không đem giao cho bồi?)

Như vậy mới phải

Chú lục lọi Ng-văn-Bang, làm đường lối sớ giềng, lượm được một cái bóp thuế nhỏ đựng: một cái biên tài số 824, một cái giấy tu thuế thân số 1108 làng Phú-Nhuân (Giadinh) tên Đào-văn-Xu, một cái số 12867 Saigon, tên Ng-van-Giỏi, 18 tuổi, và một cái bạc. Giao bồi.

Hai người mất giấy màu mau tới bắt giềng nước mà xin lãnh, đừng chuộc cái khác ủng tiền.

Ăn cướp

Đêm 13 septembre, hồi 11 giờ khuya, tại làng Xuân-thái-tây (Giadinh), một bọn ăn cướp 8 đứa đón đường mười người bán thuốc mà giữ cả 10 gánh. Mười người mà đánh không lại tám người nên phải là làng. Hương-quản nghe la, chạy tiếp cứu, rước bọn ăn cướp bỏ thuốc lại chạy mất. Trong mây người bán thuốc có tên Xông bị thương tích nặng, nhìn mặt đang ba tên là Nghĩa, Đức, Chôn. Làng tổng bắt đảng ba tên này với tên Phó, Nghĩa, Đức đồng chịu có giữ thuốc lại khai cho tên Hiêm rú, cớ Chôn và Phó thì chọt-dại.

Cholon

Tội nghiệp anh Bày quá

Anh Bày Po, Vallaitany, 30 tuổi, bán sửa đồ ở đường mới, đã đưa bớt vì tên kia là mặt khố chọt những quân áo của anh đảng 51\$00, lại thêm 20\$00 nữa là khác.

Chặc sang đoạt của Chặc

Tên Vau-Thanh, 40 tuổi là chặc tiêu-châu đang bị tiêm-kiểm vì tội sang đoạt của Huỳnh-việt-Giang 55 tuổi cũng chặc triệu-châu, bán trả ở gần chợ nhà số 26, một số bạc 250 đồng.

Ăn cướp cần

Lê-Hoa, 13 tuổi, chặc nước, giấy thông hành số 4321, không nghề nghiệp chi cũng không nơi nương-ngủ, bị dài ra, tòa vì tội bắt đảng dân thò tay mặt, đặt tay trái bưng một cái cần đảng giá 3\$00 của tên Nhan-De 36 tuổi, phước-kiên, bán đầu đưa ở đường Mytho món bài 145.

Ai xi đảng

Phạm-văn-Thông, 21 tuổi, điếu-đường tại nhà thương bôn-quốc Cholon, ở đường Canton, có bớt rằng và có làm mất một cái bóp-phơi bằng da đen, trong ấy có một cái biên lai giấy thuế-thân năm nay với giấy tờ khác.

Không lẽ đi lạc

Thằng Ng-văn-Bây, 13 tuổi, là con của ông Ng-văn-Phước, 62 tuổi, ở bồi tại Saigon, nhà ở làng Bình-hòa (Giadih). Ông gọi con ở cùng có nó là Ng.-thị-Lang, 29 tuổi, nhà ở đường Rousseau, món bài số 6. Bữa 9 septembre tháng ấy đi dạo mắt tới nay chưa về. Đã 13 tuổi, không phải nhớ chút gì mà đi lạc. Hay là con bắt hiểu theo đảng của đời chẳng?

Hồi nó đi nó bộn quân áo vải xanh có sọc trắng, đầu trục. Ai gặp nó chỉ giùm cho ông làm người.

Ái biển hồ hồng

Khách Phước-kiên tên Trần-châu. 53 tuổi, buôn bán tại Trành, đôn Cholon có việc. Bữa 16 septembre, hồi 6 giờ sáng, lại nhà giấy xe-lửa Mỹ qua giấy về Trành. Mặc chơn lần sự trẻ xa, chừn mua giấy rồi trở ra tìm cái bóp trong túi bị chừn thời mất. Trong bóp đựng 122 đồng bạc, một tờ giấy vàng là với giấy tờ khác.

Tiền của, có bớt hạ may kiếm lại đợn chạng.

Bắt được

Trần-văn-Chi, 16 tuổi, ở đường Tamariers mới bị bắt giải tòa vì tội thọc tay vào túi..... Ông F..... mà lấy 10\$.

Khách trú đã chına

Lâm gì mà ba « chú » áp đánh « chú » Lưu-v-Khe Triều-châu, 34 tuổi, như từ vậy? Đành rồi hai « chú » chạy mất còn một « chú » là Kha-hanh-Mỹ, 41 tuổi, cũng Triều-châu, đưa tay cho lính công dài tòa.

Mất giấy

Một lượt bôn người tới bắt có mất giấy thuế thân, là:

- 1° Phạm-văn-Cổ, 21 tuổi, đứng bộ làng Vinh-lộc (Giadih), xa-phu, ở đường Thuận-kiểu;
 - 2° Ng.-văn-Nhứt, 29 tuổi, dân bộ Sohi-rông (Cao-mén), ở đường quai Testard;
 - 3° Phạm-văn-Thăng, 22 tuổi, bộ làng Vinh-lộc (Giadih) xa-phu, ở đường Phước kiển;
 - 4° Lê-v.-Nguyễn, 44 tuổi, ở làng Thuận-châu (Cholon).
- Chạy tiền chuộc cái khác.

Tội Nhiên-Hương từ tịch mà ăn thứ

Sớm mừng cho tiệm Nhiên-Hương từ tịch khui tại Saigon dăng Amiral Roze số 29, 31 và 33 bán cơm Annam. Tiệm có đủ như tiệm khách trú, tay nầu ăn lại là tay thiện nghề, nên tiệm dám hứa chịu lạnh, yên diên của nhà Annam muốn đặt. Nói tắt một lời, tiệm này chẳng mua thịt heo quay, xá-xiu cùng là lợn-xường, thịt vịt của Khách-trú, mỗi mỗi đều trong tiệm làm ra. Ngày 17 September khai trương nào là đống-bang đầu, tiệm cơm Annam đó, bước tới, bước tới, mà vào ; tiệm lập cho Annam, xin chớ ngại sang hèn mà xa lánh.

Áu chẳng coi nói, ngồi phải coi xe

Mộng-huê-Lầu nói chuyện. Bữa no, lúc rời việc, rảo bước dạo xem phường phố, xây gặp bạn cố-giao, chào mừng đàng đạo, Mộng-huê-Lầu mới hỏi cố-giao:

« Từ bữa Đống-bang ta xúm nhau vung quần cây Đồn-thê, bước vào ngõ thương, toan kế tuyệt giao cùng mấy chú Khách, nghe có giao có lập ra một tiệm cơm và trà nước, chẳng hay có thành công? »

— Thành chẳng tí chớ cần, tôi lập ra đó có một ý làm cho có chỗ cho Đống-bang ăn uống cho vui, khỏi vào tiệm Khách mà bị đuổi xua khi bạc. Bởi vậy cách bán trong quán của tôi chẳng cầu lời, miễn đủ số hụi mà giữ vốn cho lâu dài thôi chớ. Thạt Annam, từ bữa nào chỉ bạc nào đều ghé vào quán tôi, trừ ra mấy chú kéo-xe, như là mấy chú kéo-xe của Chặc, số chú xe Chặc đuổi, nên phải vào tiệm Chặc mà ăn uống. Nếu chẳng vậy, thì tiệm Khách chẳng còn trong thấy một người Annam vào đó.

« Nay may gặp cố-giao hỏi đến, tôi cho cố-giao biết rằng bôn kéo-xe của Chặc làm nghiệp với xa-hội Annam, có cố-giao cố-vi thuốc nào hay trị giùm, kéo mà xã-hội Annam phiền lắm. »

Mộng-huê-Lầu, nghe dứt cười hi-hi, rồi đáp rằng: « Bạc đó, bao nhiêu đó, có đủ gì mà lập, có đủ gì làm cho náo lòng người Đồn-thê. Bất quá bôn đó, vì tư-lợi, giúp cho một đôi tiệm khách thôi, chẳng phải giúp cho mới hết. Cố-giao phải xét, có một rừng khố còn một vài cây tươi, chừng gió Đồn-thê thổi hùng ngơn lửa nhiệt-thành lên rồi, đầu khố đầu tươi cũng phải hóa tro hóa bụi. »

« Cố-giao hỏi tôi có vi thuốc nào hay mà trị bệnh vi chẳng? Sao lại không, tôi có một vi thuốc rất hay, kêu là Đồn-thê-hoan, nếu cố-giao muốn, cầm về bỏ vào bao gói cho hàng thuốc-giá Annam, như là mấy ông thầy bả, máy thầy máy cò, cùng là hào-gia phú-hộ, cất để trong mình, khi ra đường muốn ngồi xe, phải coi cho kỹ. Vì bôn kéo-xe của chặc vi chặc, nên ăn chặc cho tôi, thì ta ngồi phải coi xe, tự nhiên, trừ nỗi bình. Coi xe nào sơn-vàng, sơn-xanh, thì chẳng phải xe của Annam, mà cũng chẳng phải xe của Tây, đừng thêm ngồi tới. Muốn cho chắc ý, coi xe nào nệm ngồi và chỏ lưng dơi, áo vải trắng không có rứt lỗ ren, thì là xe của chặc. »

Áy là Đồn-thê-hoan để dùng trị bệnh cho mấy tên kéo xe của chặc đó! »

HƯƠNG TRUYỀN

(Báo)

Sao băng

Ngày 25 tháng 7 khi 12 giờ, khi trời đang mưa, sao trời đã tối đen, các học-sinh đã trở khắp trên đường không. Chánh đờn-bà đưa mới xong bữa cơm tối, ra sân dạo mát. Bỗng thấy một góc trời về phía chánh Bắc sáng rực, tưởng ra tên chừn trời về phía ấy thấy một ngôi sao rất to; ước hàng cái thau, đang san thì có một cái đười dài ước bốn thước, chừn chừn chừn trong không đầy nửa phút, rồi một cái tự chừn từ phía Tây đã đến chừn từ phía Đông rồi. Cứ thế nhìn đi ta mới nói, thì ước chừng cái sao ấy đi vào khoảng 75 năm trạch nguyên tinh thừa thiên, mà hàng một đường trên mặt đất Hương-thủy, Phú-lộc, vượt qua đóm Ha-trung, rồi tháng qua bên kia phía Đống-bang tỉnh Quảng-nam. Khi cái sao mới ló lên thì sắc đỏ màu hồng đờn; đi được một phút

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 HỒI TRƯỚC CỦA ÔNG HOLBÉ và RENOUX

Nay ông L. SOLIRÈNE, nhứt hạng bào-chê sư, kè nghiệp

Ở Saigon, ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng, và giá lại rẻ Lục châu chừ quân-tử có cần dùng thuốc tây xin hãy ghé thờ cho tiệm thuốc này mà mua, thì sẽ được vừa lòng. **Cuốn DUỐC-TÁNH LƯỢC-BIÊN đã xuất bản rồi. Ai muốn xin thì viết thư cho ông Solirène, ngài sẽ gởi cho không.**

Người nhà thầy vậy hoàng hồ, liên đem đến nhà thương.
Quan thầy nhận hồn dai vôi, lấy chỉ may lại và rít thuốc cho mau liền da. May ra răn ba bữa sẽ lành như cũ.

Chánh-luân-Bang

Bản hát tại Cầu-quan

Đem thư bầy 20/9 1919, diễn đến sáng 2 xuất

Văn xuất đầu, có hát thêm một xiát nhỏ chừng một giờ, về cuộc « Kim thời », thuộc ý bán buôn tranh cạch, đều ích lợi chung trong nước. Thế cho lời diễn thuyết, xem vui và dễ nhớ, cũng thỉnh chừ vị đồng chí, đến xem thêm hạnh.

XUẤT ĐẦU

Diễn Tổng Tinh-Trung, Nhạc-Phi

Thứ : Tam-Hiệp vàng có ngón cho bừu kiem, Nhạc-Phi đầu tài lực giết Sài-Vương. Nhạc tích : Nhạc-Phi, Vương-Quốc, Trương-Liên, Thanh-Hoài, thêm một bỡn say Ngưu-Cao bằng hữu, từ phượng si từ đến đến trăng thì, may cho Nhạc-Phi, gặp Châu-lam-Hiệp, vàng theo chỉ gươm báu cho Phi, thì chửa đến lý, Ngưu-Cao đi đạo, tánh và táo bạo, vào quán sân si, Tài-Hung không vi, hiệp cùng Diên-Khánh, hai người vậy đánh, nhờ có Nhạc-Phi, đến gặp gái đây, Khánh-Hung, lui bước, không thì về trước, kếm Nhạc-Phi; lúc troan mớ ra, Sài-Vương ứng thì, Bang-Xương binh vi, hồi có lam liên, Tô-Trạch quan hiền, thu ơg tài Nhạc-Phi; từ phượng vi si, đóng mặt anh hùng, Sài-Quốc lam hung, báo nhữ ơg vi trạng Nhạc-Phi chẳng khứng, quyết lập cam đoan, ai mà đánh hơn, hãy giành đặng 1 trạng, Bang-Xương xui bằng, Tô-Trạch lam ngay, báo biết hai người. Nhạc Sài đầu vi; long thanh hồ bộ, hồi thì tấn công, Nhạc-Phi nhữ bằng, Sài-Vương sát sức, nhữn thua thì sắc, gắng sức tranh đua, sợ rầy phải thua, bị bêu trảng vó, Bang-Xương báo hộ, troan bắt Nhạc-Phi, si từ đầu vi, phá trảng thả chạy, anh hùng đại chí, hào kiệt thương nhau, Tô-Trạch chạy theo, cho Phi khỏi giáp, truyện dài lời khép, bạn hữu miễn phiền.

XUẤT SAU

Truyện Lưu-minh-Châu

Xuyên ngọc thành y. Nhạc tích : Trương-binh-Lương tuân án, vàng mạng sai Hồ-Quang trị đấm, gởi vợ con cho Trương-thị cô nương, con hai đứa gái và trai yêu đương; Trương-thiểm-Phùng gái vừa bảy tuổi, trai Thiêm-Long năm tuổi con nhỏ, mẹ cô tham lam độc ác như, vợ tuấn án là Mỹ ngọc-Vân giận đui; oan hậu độc kều chông ra xui; lừa bắt nhữn, đem tới đót nhà thân; tời khuya dình thắt chày rằm, ba con mẹ bôn mang lị từ; rũi gặp Ông-bà làm đứ, giục Thiêm-Phùng vào non; kêu la mẹ khóc mắt con, xiêu lạc lán ra thị-Quảng. — Trào nội có quan Thử-

tướng Lưu-quang-Thời, vợ Tân-thị chín con trai, mười cha con đều đỏi mào ma ng dai, riêng dình thắt vợ chồng sung túc; Thửa-tướng ơg bà cầu gái ọc, vì đư nam thiếu nữ nên khản nguyên, đem kh ủa nằm thây nguyệt miêng, thieu vào phòng sáng 16; ngày sau có Ông-bà hồng h ử, đem nữ nhi đến bán nơi định; ông bà xen Trương-thị đẹp xinh, mua dượng nữ tương làng châu 1 ọc; thủ ỳ đăm, Minh-Châu Lưu ọc, cảm nội dình tời t mới con nuôi, — vợ Bình-Lương lúc gặp chông rũi, thuật gia biên vợ chông đều lặn khốc; kễ đó sự triêu hồi tức tốc, ban thng thờ từ kim ngân.

Sứ Lưu-câu thân si giao lán, đợ cãm- y qua công; phụ tủng có ngọc-châu phiêu bóng, rắng có ai; xuyên đặng ngọc, dình cãm-bào; thì, Lưu-câu khê thủ phục lao, nều mà, người bắt lực nó khởi binh đoạt quốc. Cả cung viện vô nhữn xuyên đắc, nịnh thần tầu cho Lưu-thửa-tướng phải lẩn lẩn, bời vi, có chính đầu đều hường phẩm hàm quốc hữu sự h ọc cao phải gánh vát; quan-âm-phật hạ trần giải thoát, đợ Minh-Châu xuyên ngọc thành y; đặng thành công ngự từ kim chùy, gia phong vi cung chủ, cha mẹ ruột, biết con giúp chửa, mừng muôn nhữn, mà sợ mạng pháp phải lẩn thình; mẹ Minh-Châu già đặng đến dình, xung là thợ đặng mà thâm trê, lai đợ, bị máy chi đầu ác gạt Mỹ Vân nhốt tại vườn hoang, mẹ mọc lông chửa gặp nàng / Truyện hay thật, kếp đáo hay mới đứ.

TIỀU CHÁNH LUÂN

Bản hát tại Govap

Đem thư bầy 20 septembre 1919, diễn đến sáng hai xuất

Văn xuất đầu chủ bap hát diễn thuyết về việc buôn bán buôn hiệp ích lợi chung cho bôn-ợc, xin đến nghe

XUẤT ĐẦU

Đệ nhứt tài-tử Tam-Quốc, tâm tâm khi Châu-Du, Lê-Tử, Kinh-châu bị gạt, Châu-Du gian Gia-Cát bề gan.

Lựa: Ngộ-chúa Tôo-quần trí đong thêm Châu-Du Đô-độc mưu cao; người trí mưu sao chẳng xét trước sau, cầm đặng thể Trương-giang nơi Đông-diệp, chỉ một khoảnh Kinh-châu tẻ trê, khu ợc đoi bợng quá nhọc lòng; thêm nhiều lần của hao công, cũng bởi ý sán Mến đứ sức. Người ngoại cuộc trí nhữn cười và tức; tu ơng có khi, trời khuấy chơi lập danh tiếng cho Không-Minh chăng? Người đời chớ cậy giàu sang, nều hẹp lư đợc, đã tời tiến thêm một trí; trong trời đất người ai nghe thấy công nẻn xem và xét cho danh rành, nhữn mà tham ầu hoại danh.

XUẤT SAU

Hát nói truyện ngày thườg

Pháp-Việt Khách-lầu (HÔTEL DE FRANCE)

Nº 158 Rue Catinat Saigon

HUYNH HUỆ KÝ, QUẢN LÝ

Kính cụng qui ơng qui bà rồ, tời là chủ tiệm ngũ Nam-hồng-Phát Saigon, nay tời cũng làm quản-ly tiệm ngũ Pháp-việt Khách-lầu số 153-155 đường Catinat, tời mới sửa lại cho vừa ỳ qui ơng và qui bà, phòng rộng mát, sạch sẽ, có đường sắt, vắn gỗ, nước trà và có chỗ tắm gội thông thả, xin qui ơng qui bà thừa dịp đi Saigon, ghé lại tiệm Pháp-việt Khách-lầu mà nghỉ, thì tời sẵn lòng tiếp rước qui ơng qui bà luôn luôn.

Giá tiền phòng

Ngoại hạng 24 giờ	1\$60
Hạng nhứt 24 " "	1 40
— nhì 24 " "	1 20
— ba 24 " "	1 00

Ai có «cò chệt» gởi bán

Ông Jean Le Marigny ở Lục-Nam (Bắc-kỳ) mua những cò chệt (timbres oblitérés) mà còn lành lẽ.

GÁO BẠCH

Kính cụng qui ơng đặng rồ: Đến ngày 25 Septembre 1919, chúng tời sẽ dùng xe hơi đưa bô-hành thị Saigon đi Thửđamôt và trở lại, mỗi ngày hai chuyến:

- 1º Khi sự đi tại Saigon Ban mai..... 7 giờ, Và ban chiều... 1 giờ;
- 2º Khi sự đi tại Thửđamôt Ban mai..... 8 giờ rưỡi, Và ban chiều... 2 giờ rưỡi.

Giá cả chỗ ngồi

- 1º Từ Saigon đi Thửđamôt và trở lại cũng vậy: (Người Langsa)... 0\$70, (Người Bôn-quốc)... 0 50.
- 2º Từ Saigon đi Lãithieu và trở lại cũng vậy: (Người Langsa)... 0\$40, (Người Bôn-quốc)... 0 30.
- 3º Từ Saigon đi Bàng và trở lại cũng vậy: (Người Langsa)... 0\$60, (Người Bôn-quốc)... 0 40.

Còn những hàng-hóa mỗi thùng hay là gói nặng hơn 5 kilos phải chịu một cắt rưỡi (0\$15).

Vậy chúng tời xin qui ơng đoái tình người đồng-ban mà giúp bôn tời trong lúc tân-khản việc này.

Rất cảm ơn.

Pr J. ĐUA H. M. & Cº, Commission en Douane-Camionage, 80, rue d'Ormy et 36-38 Bd Chaner Saigon. Le Directeur-Propriétaire, Joseph HA-MINH-ĐUA, 60, Boulevard Charner, Saigon.

Nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa

Nếu chừ vị muốn mua một cái nhà máy xay lúa theo kim thời và lại toàn hảo, chạy đặng 5-10-15-20-30-50 hay là 100 tấn cũng đặng hơn 100 tấn gạo trắng mỗi ngày (24 giờ). Nếu chừ vị muốn mua tình giá riêng đặng mà lại hoàn thành một cái nhà máy xay lúa, đủ nhà, nền đóc, rập máy, cũng chạy đặng khi vắn vắn, nói tặc một đờu nghĩa là chạy đực.

Nếu chừ vị muốn cách để trữ tiền và thì hành cho gặp các việc của chừ vị sai khiến, thì nên đến tại hãng.

Bonnefoy & Cie

Đường d'Ormy mà suy tính và hãng này sẽ chỉ các đờu cần ích cho. hoặc đờu coi kiểu thư (bản đồ) cũng giá đờu. Có nhiều giấy tờ lam bằng có rắng đờu có chịu cho nhiều chỗ thành tru rừ.

Chành lúa và chàì lúa

Tại Sadec có chành lúa hiệu Nam-Đông-Thái

Với một chiếc ghe chàì chỉ hơn 3000 lỵ của M. Bôi-v.-Hiền.

Trong Lục-châu, liệt qui có ai muốn buôn vắn buôn bán xin viết thư cho M. Hiền mà tính toán, bằng có ai muốn mua cũng bán, muốn muốn cụng cho.

Bôi-v.-Hiền
Hương-hào Tân qui Đông

Cho mừn xe hơi

M. Nguyễn-thành-Điêm « Quản-ly hãng Hậu-gian » tại Vinhlong, có tám hai cái xe hơi còn tời hiệu Langsa « Clément Bayard và Licorne » để cho mừn.

Giá sẽ tính nhệ hơn bán, đặng đi. Như là : Travin, Cantho, Sadec, Chomoi, Vungliem, và Cánhman vắn vắn.

Qui khách có thừa dịp đờu cho tiện đờu thì thông tin cho M. Diêm Galouet Vinhlong hoặc đờu để cho người hay trước, người sẽ hỏi long tiếp rước và cãm ị về công.

Xin qui khách lưu tâm giúp, người đờu-bang nhữn việc.

Nam-ky có một

TIỆM HỌA CHƠN-DUNG CỦA M. NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Họa thật tinh xảo, vẽ giống tạt không sai mấy nào, đã có hơn hai chục bài khen tặng trong các báo chựơng. Thợ vẽ có học vẽ được 3 cái bằng cấp của chính phủ, năm năm, không phải chừ đờu.

Chừ vị Lục-châu muốn vẽ, xin gởi hình chụp đến, hoặc viết thư hỏi, tiệm này sẽ gởi cho một tở cáo-bạch, có đầy nghĩa rồ cách vẽ, thước tạt và giá tiền rành rẽ.

Gởi hình, mandat hoặc thư xin để bao nhữn vậy :

M. NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN, No 28 Boulevard Paul-Bert. — Saigon

XA-BONG MAT-XAY ĐEN
 Tủ làm đá lạnh
 Hiệu sơn RỒNG
HÀO-VINH Công-ty
 81bis ANNAM
 81bis Rue Lefebvre, Saigon
 SOCIÉTÉ EXCLUSIVE

SOCIÉTÉ DES TABACS DE L'INDOCHINE
 (Đông-dương Yên-dịch Công-ty)
 Tư-bản 6.000.000 fr.

Chính-sở Công-ty tại **PARIS**
 Sở-Cai-trị và công-xưởng tại **HANOI**

Đền-điện trồng thuốc lá tại **KIM-XUYÊN và VĂN-KHÉ**

Hiện có những thứ sau đây gọi bán trong các hiệu :

Thuốc vản :

XI-GÀ. NINA. COQ (Con gà) **FAVORITES. MÉTROPOLES**

vản vản

Và thứ thuốc lá vản, chiếu khách, hiệu **PAGODE (Cải chùa)**

KHOẢN CHẤT THỦY
 (Nước suối tinh khiết)

VICHY

PHÁP-QUỐC-TUYỂN

VICHY CÉLESTINS

Có bán nguyên cơ | Trị bệnh đau thần, đau đầu bằng-quang, bệnh Phong |
 và nước cơ | Thạch-lâm-bình (kể) — Sau máy chế 187-460

Trị bệnh đau đầu, và bệnh đau

VICHY GRANDE-GRILLE Trị bệnh đau đầu, và bệnh đau

VICHY HOPITAL Trị bệnh thương 11, trường

Này coi chừng đồ giả mạo khi mua phải chỉ cho trung
 thể nước na. Minh muốn dùng.

VICHY-ÉTAT BIÈUTÉ

SEL VICHY-ÉTAT là muối tự nhiên trong nước suối tự nhiên, —
 Có hộp và cơ vè.

PASTILLES VICHY-ÉTAT mỗi khi ăn cơm rồi uống chung 2, 3
 hơng thì dễ tiêu hóa.

COMPRIMÉS VICHY-ÉTAT dùng để cho miệng đen nước xit
 (Môi-khi-chén)

Cách làm mau tế tiên

Viết thơ cho Hãng Annam, Hào-vinh Công-ty, 146 bis Rue Lefebvre
 oài gửi contre-remboursement (cách
 tiền trao của lãnh nơi nhà dây thép,
 một hộp một trăm vé đầu Essence
 de menthe, hiệu Lô-Tiên, 101 nhà
 trong cỏi Đông-dương, giá là mười
 lăm đồng (15 \$ 00) mà thôi. Về báo
 về lại cho trong vòng quen lăm, mỗi
 vé hai cái (0 \$ 20) — mỗi vé lời 50c,
 một trăm vé lời 5 đồng bạc.

Bản một hộp lời 5 đồng bạc, mười
 hộp lời năm chục, một trăm hộp lời
 năm trăm đồng bạc!

Viết thơ đi, đừng bỏ qua dịp làm tế
 tiên, uống lăm. Bằng đầu lời 11 sai
 thì nhiều, bán buôn quen thói, lăm
 giàu chẳng bao lâu!

Chớ-không! Hãy coi cho kỹ. — Vì
 từ ngày nay một trăm người tạo gờ
 thơ đến mà mua đầu trước, Hào-vinh
 Annam Hào-vinh Công-ty sẽ vui lòng
 gửi cho không một kilo xabong mới
 xây thiết, hiệu ngựa một sừng. (La
 Licorne), 101 nhà trong cỏi Đông-
 Dương hay là một vé đầu thơm
 Essence pour Lotion: Eau de Cole-
 gne, Quinine, soim coupe về làm để
 một lít các thứ đầu thơm ấy, thay
 thích ai muốn thơ nào cũng được!
 Hãy viết thơ mau đi, đừng bỏ mất
 cơ hội làm tế tiên uống lăm:

Hãng Annam, Hào-vinh & Co.
 146 bis Rue Lefebvre Saigon
 Kinh đốn.

CORDONNERIE-CHAPPELLERIE TONKINOISE
 GRAVURE SUR METAUX ET MARBRES

NGUYỄN-CHÍ-HÒA
 SAIGON — 83, Rue Cathain, 23 — SAIGON

MAISON FONDÉE EN 1890

MAISON GRAVEUR
NGUYEN-CHI-HOÀ
 SAIGON

Tiệm ĐÓNG GIAY của tôi làm theo
 kiểu Langsa kim thời.

Tôi làm giày và thiết tình bằng
 các thứ Da đến tây hết và tình phải
 giá không mất, chớ không phải như
 chỗ khác làm pha Da-xấu mà bán rẻ.

Tôi có bán nhiều kiểu nón Casque
 thiết nhẹ và chắc, loại bằng Ni-xám
 hồ Tráng và Vàng.

Tôi cũng có thợ giỏi Khắc Con-đầu
 Bằng-đồng chạm Mỹ-bia đá Cẩm-
 thạch để mả.

Có sẵn Sách Mẫu (CATALÔ) đủ
 kiểu và các thứ màu da gọi đến cho
 Qui vị lư.

BÁN-SỈ CÓ GIÁ RIÊNG.
 NGUYEN-CHÍ-HÒA Kính mời.

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM
 THIẾT HIỆU LÀ

ELIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

Của ông lương-y GULLIÉ

Từ tám mươi năm nay thuốc ELIXIR có chế
 đường của quan lương-y GULLIÉ lấy làm thần hiệu
 trong những bệnh HƯ PHẪU, đau trong TÍ VỊ, đau
 sỏi TRÁI TIM, ĐAU GÂN, ĐAU MINH, RẾT VỎ
 DA, hoặc CHƠI NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH HO ĐÀM,
 BỊNH CỬA, GHỀ CHỐC NGOÀI DA và bệnh có
 TRÙNG LẠI TRONG BỤNG

Ấy là một thứ THUỐC XỔ rất tên và rất hiệu
 nghiệm làm cho HUYẾT RA TINH KHIẾT. Những
 bệnh gốc bởi ĐÀM hay là MẬT phát ra thì uống
 nó hay lắm.

Bất kì thuốc trị đàm nào mà không có chữ ký
 tên PAUL GAGE thì chớ dùng.

LẠI CÓ MỘT THỨ
THUỐC HOÀN XỔ
 này cũng rất trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux
 của quan lương-y Gullié.

Chánh chủ thứ thuốc này là ông: PAUL GAGE FILS, một hạng
 bác chủ y sanh, đường GRANVILLE ST GERMAIN số 101 ở
 ở tại thành PARIS.

VÀ TRONG CÁC THUỐC PHẢI DÙNG NẾU CHỚ

CÓ MỘT MINH NHÀ MÁY GỖ ĐẪN
TRAY MẶT CHÈN ĐỐC SÔNG VÀ LAM XE MÁY

TẠI TRẦN St-Etienne

Mà thôi

MANG F. MICHEL, CAFFORT Successeur & đường Cathain 53/55 SAIGON

CÓ BÀN ĐÓNG
 đủ loại và đủ kiểu. BỊ.
THUỐC, ĐẠN, XE MÁY, ĐỒNG-HỒ
 và đồ NỮ-TRANG. Bỏ đã 100 loại giá rẻ

Lục-Châu muốn mua vật chi thì xin để thơ như vậy

M. F. MICHEL, CAFFORT Successeur, 36 rue Cathain. — SAIGON.

*Carte de crédit à
 mille six cent ex.
 Saigon le 19 Janvier 1919*

Saigon — Imp' de l'Union
 L'Administrateur Gérant: NGUYỄN-VĂN-CỬA